

Zaaknummer	2195531
Portefeuillehouder	Mevrouw H. B. Boudewijnse
Voorstel	Grondstoffenvisie Regio Gooi en Vechtstreek

Aan de raad,

1. Beslispunten

1. De grondstoffenvisie van de Regio Gooi en Vechtstreek ter kennisgeving aannemen;
2. Geen wensen en bedenkingen te uiten bij de voorliggende Grondstoffenvisie.

2. Inleiding

In 2020 is het lopende regionale programma VANG (Van Afval Naar Grondstof) van de GAD geëvalueerd en aansluitend zijn de portefeuillehouders Milieu en Duurzaamheid samen met de gemeenteraden aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een nieuwe grondstoffenvisie op basis van een Startmemo Grondstoffenvisie¹. De zeven gemeenteraden hebben in het vierde kwartaal van 2020 richting gegeven aan de visie door zich uit te spreken over een viertal vraagstukken zoals voorgelegd in het 'Raadsvoorstel richting geven aan vraagstukken grondstoffenvisie'. De raden hebben hierbij een duidelijke voorkeur aangegeven voor een nieuw ontwikkelperspectief en zich daarbij uitgesproken over Diftar, de inzameling van PMD en het benutten van kansen in relatie tot andere maatschappelijke opgaven. De visie die nu voorligt is het resultaat van het traject dat samen met de raden is doorlopen en beschrijft hoe we in de regio Gooi en Vechtstreek met onze grondstoffen en reststromen willen omgaan, en hoe we deze willen inzetten in de weg naar een circulaire en toekomstbestendige economie. De grondstoffenvisie vormt het kader voor het GAD-uitvoeringsplan, dat na vaststelling van de grondstoffenvisie zal worden opgesteld (bijlage 1).

3. Beoogd effect

Met dit raadsvoorstel wordt de grondstoffenvisie ter consultatie aan u voorgelegd zodat u kunt toetsen hoe de eerdere richtinggevende uitspraken aan de hand van de raadsbehandeling 'vraagstukken grondstoffenvisie' verwerkt zijn, met als doel:

1. Kwalitatieve opvolging van het huidige VANG-programma, toepasbaar op huidige ontwikkelingen;
2. Ontwikkeling van een circulair en toekomstbestendig afvalbeleid en –uitvoeringsprogramma.

4. Argumenten en onderbouwing

Om te komen tot een gedegen toekomstbestendige grondstoffenvisie zijn er verschillende analyses uitgevoerd op de gemeentelijke afvalinzameling en heeft de gemeenteraad eind 2020 kaderstellend richting gegeven op basis van een viertal voorgelegde vraagstukken. Ook is er gekeken naar de veranderende context van afval en afvalbeheer ten opzichte van de tijd dat het eerdere VANG-beleid werd opgesteld en in werking was (en is). Al deze aspecten zijn meegewogen in de grondstoffenvisie die nu voorligt (bijlage 1).

---

¹ <https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2020/05/200429-bijlage-Startmemo-grondstoffenvisie.pdf>

2.1 *Uitgebreide analyses liggen ten grondslag aan de huidige visie*

Als grondslag voor de visie is eerst een analyse gemaakt van de ontwikkelingen in de context van de gemeentelijke afvalinzameling en -verwerking, de ontwikkelingen in het rijksbeleid, de markt van afvalverwerking en de circulaire economie in bredere zin. Voor de twee systeemkeuzes PMD-inzameling en Diftar, die een impact hebben op lange termijn, is een verdiepend onderzoek² uitgevoerd om de uitkomsten op voorhand mee te kunnen wegen in de invulling van de visie.

2.2 *Uitkomsten eerdere raadsconsultatie vormen basis voor de grondstoffenvisie*

De opbrengst van de eerdere raadsconsultatie is verwerkt in de grondstoffenvisie. Onderstaand is de uitkomst daarvan kort samengevat:

- De raden hebben in het kader van het nieuwe rijksbrede programma circulaire economie een voorkeur uitgesproken voor een nieuw ontwikkelperspectief ('B') dat meer gebaseerd is op kosten, duurzaamheid en kwaliteit van afzonderlijke afvalstromen en minder op de huidige kwantitatieve sturing op basis van kilogrammen en percentages van de totale hoeveelheid huishoudelijk afval (HHA).
- De raden hebben aangegeven niet voor de invoering van Diftar te zijn. De inzet van Diftar als instrument is vooral gericht op het stimuleren van afvalscheiding en bronscheiding van de totale hoeveelheid aangeboden HHA, en minder op de duurzaamheidsprestaties van afzonderlijke stromen en zal daarom in de Gooi en Vechtstreek niet worden ingevoerd. Daarbij vraagt Diftar om aanzienlijke investeringen. Ten slotte is de 'nascheidingstechniek' voor bepaalde materialen in opkomst, wat slecht verenigbaar is met Diftar.
- Vanuit verschillende raden is aangegeven, dat zij de wijze van inzamelen van PMD in onze regio vervroegd tegen het licht willen houden en opnieuw een keuze willen maken wat betreft de wijze van inzamelen. Het gaat hierbij vooral om de keuze tussen bronscheiding en nascheiding. Gelijktijdig aan de consultatieronde met betrekking tot de zienswijze van de grondstoffenvisie worden de raden daarom ook hierover geconsulteerd.
- We benutten kansen en leggen slimme verbindingen waar het gaat om hergebruik van waardevolle producten en materialen en kansen voor werkgelegenheid en circulaire bedrijvigheid. Dit is geen hoofddoel maar 'bijvangst'. De regionale grondstoffenvisie en uitvoeringstaken op afval- en grondstoffenbeheer kunnen zo een bredere maatschappelijke bijdrage leveren door bijvoorbeeld de koppeling aan het sociaal domein (werkgelegenheid) en het stimuleren van hergebruik van producten en materialen in gemeenten.

2.3 *Een veranderende context vraagt om een nieuwe visie*

Hoe we 10 jaar geleden naar afval keken is niet meer hetzelfde als nu, anno 2021. De klimaatcrisis, het schaarser worden van grondstoffen en de impact van schadelijke stoffen op het milieu geven aan dat we tegen grenzen aanlopen. Ook als het gaat om afvalbeheer. Dat de context verandert is merkbaar. De afvalbeheerkosten nemen toe, terwijl de milieuresultaten om de duurzaamheidsdoelstellingen te kunnen behalen nog moeten verbeteren. Met deze grondstoffenvisie zetten we in de regio Gooi en Vechtstreek een eerste stap naar circulair en toekomstbestendig afvalbeheer. Slechts een deel van het afval is echter opnieuw te gebruiken als grondstof. Op het terugdringen van niet herbruikbaar materiaal moet aan de voorkant van de keten worden ingezet. Deze visie gaat dus over grondstoffen- maar ook over -afvalbeheer. De

² https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2020/09/Onderzoeksrapport_KplusV-def.pdf

omslag in het denken hebben de gemeenten samen gemaakt in de uitwerking van de grondstoffenvisie.

5. Houd rekening met en onderbouwing

2.1 *Het landelijk beleid is nog in ontwikkeling*

In 2018 is het programma VANG HHA (Huishoudelijk Afval) opgegaan in het rijksbrede programma Circulaire Economie (CE). Het huidige kader (landelijk) is nog wel gericht op meer afvalscheiding en het terugdringen van de hoeveelheid restafval. Gemeenten zijn vanuit de Wet Milieubeheer (WM) verantwoordelijk voor het inzamelen en het verwijderen van het afval van huishoudens. Deze zorgplicht is uitgewerkt in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3). Het LAP3 bevat ook een richtlijn om via afvalscheiding het restafval per inwoner terug te brengen tot 30 kg per inwoner in 2025 (richtlijn). De verwachting is dat ook landelijk de koers steeds meer zal worden bijgesteld. Door nu al na te denken over de toekomst, haken we aan en geven we samen met onze ketenpartners en hogere overheden vorm aan de transitie (zie paragraaf 1.3 van de grondstoffenvisie voor een uitgebreide omschrijving). Gelet op de transitie naar CE waarin we ons bevinden en het nog ontbreken van een transitiekader voor gemeenten vanuit het Rijk, zijn langetermijninvesteringen in nieuwe afvalinzamelsystemen risicovol in deze fase. We zijn daarom terughoudend ten aanzien hiervan.

2.2 *Gemeenten hebben alleen invloed op de achterkant van de keten*

Gemeenten hebben geen invloed op de kwaliteit van verwerking als het gaat om niet-duurzaam ontworpen en geproduceerde producten en materialen. Hier zien wij een grote verantwoordelijkheid voor het bedrijfsleven dat deze producten op de markt brengt en ook de consument. Als regiogemeenten zetten we bij het behartigen van onze belangen en die van onze inwoners richting het Rijk in op uitbreiding van de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven voor de milieuverantwoorde verwijdering van consumptiegoederen en verpakkingen en het dragen van de kosten daarvoor.

6. Duurzaamheid

De nieuwe grondstoffenvisie en het opstellen van het bijbehorend uitvoeringsplan, moeten een bijdrage leveren aan (het versnellen van) de transitie naar een meer circulaire economie.

7. Financiële onderbouwing

Aan het vaststellen van de grondstoffenvisie zelf zijn geen financiële consequenties verbonden. Er is wel sprake van een stijging van uitvoeringskosten van de GAD door marktomstandigheden, en er ligt een bezuinigingstaakstelling voor de regio vanuit de gemeenten. De financiële consequenties van de te maken keuzes met betrekking tot de gestegen uitvoeringskosten en de bezuinigingstaakstelling, worden middels een separaat raadsvoorstel over de bezuinigingsvoorstellen fysiek- en sociaaldomein van de Regio, aan u voorgelegd.

8. Communicatie en participatie

De grondstoffenvisie ligt met dit voorstel ter consultatie voor aan de raden. Vanuit verschillende raden is aangegeven, dat zij de wijze van inzamelen van PMD in onze regio vervroegd tegen het licht willen houden. Gelijktijdig aan de consultatieronde met betrekking tot de zienswijze van de grondstoffenvisie worden de raden daarom ook hierover geconsulteerd middels het 'raadsvoorstel PMD-afweging'. Het portefeuillehoudersoverleg fysiek domein doet een voorstel voor de

verwerking van de inbreng van de zeven gemeenteraden in de uiteindelijke grondstoffenvisie. De grondstoffenvisie wordt vervolgens na het zomerreces vastgesteld door het Algemeen Bestuur in het kader van de overgedragen taak. Zij betrekken daarbij de inbreng van de raden en het advies van het portefeuillehoudersoverleg hierover. De uitvoering van de afvalinzameling en verwerking ligt bij de GAD. De grondstoffenvisie wordt door de GAD na vaststelling vertaald in een uitvoeringsplan.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

De heer E. M. Voorhorst
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester

Bijlage(n):

1. Grondstoffenvisie Regio Gooi en Vechtstreek

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Grondstoffenvisie van de Regio Gooi en Vechtstreek' met zaaknummer 2195531 van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

1. De grondstoffenvisie van de Regio Gooi en Vechtstreek ter kennisgeving aannemen;
2. Geen wensen en bedenkingen te uiten bij de voorliggende Grondstoffenvisie.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier

De voorzitter

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde